

Göteborgs Läkaresällskap 2013, det 168:e verksamhetsåret

§1 GLS har som syfte att främja medicinsk vetenskap och forskning samt att verka för läkares utbildning och gemenskap.

1. ”Att främja medicinsk vetenskap och forskning”

Stiftelsen Göteborgs läkaresällskaps forskningsfond samt GLS Samförvaltade stiftelser:

Enligt sällskapetets portalparagraf, se ovan, så är främjandet av vetenskap och forskning en av de tre specificerade uppgifterna. Främjandet av medicinsk forskning görs huvudsakligen genom att stödja forskning ekonomiskt. Sällskapet har för många år sedan slagit fast att yngre forskare skall prioriteras. Yngre forskare har svårare att söka i det verkligt stora forskningsstiftelserna. Vidare har sällskapet utvecklat direktstöd till forskarna i form av stipendier, för att på heltid kunna forska, resestipendier för att kunna sprida sina resultat och komma i direktkontakt med forskare inom det egna området. Enstaka större stipendier ger möjlighet till forskning utomlands under 6-12 månader. Intimt samarbete har GLS med Sahlgrenska akademien. Sällskapet hjälper andra stiftelser som har liknande uppdrag att stödja medicinsk forskning med ansökningsförfarandet samt med utvärdering.

Donationer som GLS har tagit emot under åren har dels samlats i *Stiftelsen Göteborgs Läkaresällskaps forskningsfond* och dels tagits emot som självständiga stiftelser och de är samlade i *Göteborgs Läkaresällskaps samförvaltade stiftelser*. I denna förra förvaltning sköts den nyskapade fonden ”Till Andrzej Tarkowskis minne” och den till GLS överförda Stiftelsen för Medicinsk forskning och utbildning (inom området hjärta/kärl/thoraxkirurgi).

Under flera år har GLS samarbetat med Frimurare-Barnhusdirektionen angående utdelning av forskningsmedel. Dessa medel är inte inräknade i den summa forskningsmedel som GLS självständigt delar ut. I nedanstående sammanfattning av GLS utdelade medel ingår tillfälliga och årligen återkommande medel som GLS skall sköta utdelning av (enligt de olika stiftelsernas reglementen).

Totalt utdelas via GLS till forskning 13 389 000 (15 106 500) kr
Medlen kommer dels från avkastningen i Stiftelsen Göteborgs Läkaresällskaps forskningsfond och GLS Samförvaltade stiftelser, dels genom ytterligare bidrag till forskning via gåvor och donationer från bl a :

Stiftelsen Fred och Emma Kanolds Minnesfond	1 731 200
Stiftelsen B Gustafsons, A Isakssons och E Kanolds fond	254 953
Stiftelsen Nils Lanesjös Donationsfond	262 559
Kristina Stenborgs Stiftelse	750 185
Stiftelsen Margareta Wingårds Forskningsfond	332 756
Greta och Gösta Sannäs Stiftelse	91 252
Vera och Hans Albrechtsons stiftelse	924 000
Shamol Chakrabortis stiftelse	60 000
Carina Macintosh minnesfond	6 387
Diverse gåvor till Allmänna forskningsfonden	27 045
Curt Wendts minne, Demensforskning	5 000
Bengt Anderssons minne, Mag-Tarmforskning	4 070
Summa	4 449 407 (5 151 080)

Under 2013 har Göteborgs Läkaresällskap beviljat:

1 (2) st Postdoc stipendium för utlandsvistelse på totalt 240 000 (480 000) kronor
 37 (57) st Driftsanslag på totalt 2 760 000 (4 870 000) kronor
 2 (2) st Forskarutbildningspremie för universitetsanställd läkare-doktorand på totalt 75 000 (120 000) kronor

50 (47) st Forskningsstipendier för doktorand på totalt 3 835 000 (3 200 000) kronor, motsvarande 192 (164) stipendiemånader

13 (8) st Testa forskningsstipendium på totalt 430 000(216 000)

197 (219) st Reseanslag på totalt 1 599 000(1 790 500) kronor

Neuro-området/avd för ögon har mottagit 1 250 000kr för 1 st professorstjänst ur Ahrnbergiska donationens avkastning och Ingrid Högbergs fond har bidragit med 1 400 000 till en professur i reumatologi.

Sällskapet deltar i utdelningen av medel från Frimurare-Barnhusdirektionen för forskning som anknyter till barn och ungdom. Sammanlagt under 2013, 1 800 000 kronor.

Donationsgruppen

Den stora donationsbroschyren tar slut under det kommande året och en ny planeras. Kanliset har några ggr per termin fått seriösa frågor angående donationer/testamenten. Sekretariatet och sekreteraren har kunnat informera via broschyr och nästan alltid kompletterat med personliga samtal. I flera fall har frågorna varit mycket konkreta och behov av praktisk hjälp har framkommit och då har SEBs experter bidragit. Donationsgruppen har beslutat att små annonser skall finnas på GPs familjesida varannan helg under terminerna. Den kostnaden har bedömts som rimlig. Annonsen riktar sig till allmänheten men också till våra medlemmar, vilka är de bästa ambassadörerna för att vara forskningsstöd.

Totalt utdelas via GLS till sjuka o behövande 1 534 500 (1 611 520) kr

Medlen kommer dels från avkastningen i Stiftelsen Göteborgs Läkaresällskaps forskningsfond, dels genom ytterligare bidrag via gåvor från bl a:

I och H Colberg samt H Marciapiedis stift.	300 000
Stiftelsen Signe o Gustaf Bomans fond	50 000
Stiftelsen Elsie Rubensons don.fond	30 000
Erik o Lily Philipsons stiftelse	50 000
Summa	430 000(460 000)

Medel har distribuerats på bl a följande sätt:

Till vissa kuratorer har lämnats totalt 69 900 kronor att användas i det löpande socialmedicinska

arbetet. Ur Ellida Lagermans fond har 26 000 kronor lämnats till sommarläger.

2. ”Att verka för läkares utbildning och gemenskap”

Onsdagsmöten

Under 2013 avhölls 31 sammanträden varav 29 ordinarie, 2 högtidsföreläsningar och gemensamt tema för höstens avslutande 3 sammanträden, november. Antalet deltagare å sammanträdena har under året varierat mellan 23 (29) och 97 (128) med ett genomsnitt på 52 (52). Onsdagsmötena är fortfarande basen i en forskarutbildningskurs som Sahlgrenska akademien nu annonserar ut varje termin. För närvarande är ett 10-tal inskrivna. Forskarstudenter skall delta i 10 möten och skriva en redovisning hur minst ett av programmen har koppling till deras egen forskning.

Institutioner, avdelningar och sektioner har i huvudsak stått för programmen men programgruppen har fortsatt ansvarat för många programpunkter bl a tema dagar under hösten.

”Svenska sjukvårdsinsatser i krig”

”Alkohol och droger-aktuella problem och aktuell forskning”

”Barnleukemi- en solskenshistoria, eller finns mörka moln kvar?”

”West Sweden Asthma Study – nya resultat”

”Sömnfysiologi”

”Vedrök – mysigt men farligt?”

”Har hyperbar syrgasbehandling någon plats i kliniken?”

”Vinterkräksjukan och blodgrupper-hur hänger de ihop?”

”Smash and Grab! Stenbehandling i 21-århundradet”

”Senaste nytt om Alzheimer”

”Presentation av Maria Gyhagens avhandling”

”Accidentell upptäckt av njurtumörer med CT, MR och ultraljud-excidera, abladera eller observera?”

”Livmoderstransplantation – forskning och kliniska erfarenheter vid Sahlgrenska”

”Vår tids stora samhällsomdaning. Folkhälsans och den sociala hållbarhetens utmaningar”

”Antisekretorisk Faktor – teoretisk bakgrund och klinisk användning”

”Axelsmärtor – finns det någon bot?”

”Professionell vårdutveckling – ett erbjudande om att göra nya erfarenheter”

”Utmaningar att hantera kliniska fynd och nya patientgrupper i stora populationsstudier-erfarenheter från SCAPIS”

”Myelodysplasi – från enbart transfusion till allogen stamcellstransplantation”

”Vitamin D – gammal vän med nya uppgifter”

”Vad har vi lärt oss från H70-studier i Göteborg?”

”Presentation av årets Nobelpristagare”

”Din hälsa och dina barns och barnbarns hälsa – en miljöfråga?”

”Från Obamacare till Vårdplatsbrist på Sahlgrenska”

”Hur styra och leda ett Universitetssjukhus 2012”

”How to Improve Medical Safety. A critical appraisal of the Report Culture or the Report Craze”.

Höstterminen startade med höstutflykt,28/8 till Rågården, Rättspsykiatriska anstalten.

Under november-december har onsdagsmötena haft som tema – ”Hur styra sjuk- och hälsovård-insikter från politiken, sjukhusledning och forskning”.

Högtidsföreläsningar:

29/5 Som inbjuden Sven Johansson föreläsare talade professor Helena Brisby, ortopedi, över ämnet

”Diskdegeneration och stamcellsterapi”.

4/12 Som inbjuden Pehr Dubb föreläsare talade professor Martin Ingvar över ämnet ” Vad är belöningen för god sjukvård?”

Medicinska Veckoprogrammet och GLS Hemsida

Tidigare undersökning som GLS låtit göra visar att Medicinska Veckoprogrammet bidrar till känslan av att tillhöra sällskapet och man är stolt över att onsdagsprogrammen finns och har ett brett utbud.

Av 2 365 (2 221) medlemmar får 1 845=78 %, (1 770 = 79 %) det Medicinska Veckoprogrammet via e-post. Veckoprogrammets utformning justeras ofta och gör att GLS verksamhet framstår tydligare. Via e-post påminner Sällskapet om aktuellt program dagarna innan och oftast två ggr. Medicine studerande är alltid inbjudna och får subventionerad måltid. Veckoprogrammet finns lättillgängligt för alla studenter via den sk studentportalen.

Göteborgs Läkaresällskaps hemsida: www.goteborgslakaresallskap.se

e-post: info@goteborgslakaresallskap.se

Medlemmarna kan själva gå in på hemsidan och göra ändringar, t ex ny adress och e-postadress.

Stora utskicket

I december månad skickas med vanlig post flera olika ”meddelanden”. Inbjudan till Årshögtiden i januari (enligt stadgan skall årshögtiden vara nära Pehr Dubbs födelsedag den 14 januari). I utskicket ingår GLS program 2014, aktuella fakta om GLS, nämndledamöter, adress, telefontider, liten historik, programtablå för det kommande året, och inte minst anvisningar för ansökningar om forskningsmedel, stipendier. I år har parentationerna som presenterades vid Årshögtiden 2012 sammanställts i ett format som stämmer med boken Göteborgsläkare Minnen och hågkomster, 2012.

3. ”Läkaresällskapet; ledamöter, organisation, nämnd, valda ämbetsmän, kansli”.

Stadgeändring

Stadgeändring har gjorts genom beslut under hösten 2013. Besluten innebär nya benämningar av förste vice sekreteraren och andre vice sekreteraren som numera kallas vetenskapliga sekreteraren respektive fondsekreteraren. Antalet vice värdar är utökad från två till tre stycken. Årsavgiften har höjts p g a att GLS ekonomi behöver förstärkas. Årsavgiften är numera lika för alla, yrkesverksamma och pensionärer och har höjts till 300 kr/år och skall i framtiden betalas senast 15d februari (i stället för ”senast i maj”).

Ledamöter

Sällskapet hade vid arbetsårets slut 2 365 (2.221) ledamöter varav 23 st är hedersledamöter, en apotekare, 77 (3,3%) invalda enligt § 3 moment 2.

76 (78) ledamöter har valts in under året.

16 ledamöter har för alltid lämnat Sällskapet:

Jonas Hvannberg, Leif Lehmann, Calle Bengtsson, Georg Punell, Dag Selander, Sven Jonas Dencker, Jan Wahlström, Kerstin Waller-Eriksson, Sigfus Einarsson, Claes von Essen, Jarl Bennis, Arne Carlsten, Sören Björkerud, Eva Berglin, Nils Löfdahl och Björn Folkow.

Nämnden, Ämbetsmän och Sällskapets Kansli

Sällskapets nämnd leder den egna verksamheten och har att verka som styrelse för Stiftelsen Göteborgs Läkaresällskaps forskningsfond, styrelse för Göteborgs Läkaresällskaps samförvaltade stiftelser.

Nämnden har utökats med en biträdande sekreterare för att dels avlasta ordinarie sekreterare men också för att påbörja en succession. Vid utdelning av forskningsmedel är nämnden utökad med extra sakkunskap och benämns då förstärkta nämnden. Sällskapets kansli har en fast tjänsteman, kanslichefen Ann-Christin Sporrang. Forskningsfonder och utdelande av olika sorters forskningsbidrag tar cirka 75% av arbetstiden

och därför är Stiftelsen hennes formella arbetsgivare. Medlemmarnas behov av information är stort och kanslichefen är tillgänglig måndag-torsdag, per telefon 08.30-11.30.
Nämnden har sammanträtt sex ggr och förstärka nämnden en gång under 2013.

Nämnden bestod under 2013 av; ordförande Stig Holmberg, vice ordförande Ingela Heimann, dessutom av: sekreterare Mikael Romanus, biträdande sekreterare Kjell Torén, 1:e vice sekreterare Jan-Olof Karlsson, 2:e vice sekreterare Helen von Sydow, kassaförvaltare Peter Kullberg, värd Anders Sundbeck, vice värdar Ellen Andolf-Steinwall och Dick Delbro. Övriga ledamöter: Eric Hanse, Annika Strandell, Margareta Wood och Henrik Zetterberg.

Nämnden består under 2014 av; Ordförande Ingela Heimann, vice ordförande Björn Rydevik, sekreterare Mikael Romanus, biträdande sekreterare Kjell Torén, vetenskaplig sekreterare Jan Olof Karlsson, fondsekreterare Helen von Sydow, kassaförvaltare Peter Kullberg, värd Anders Sundbeck, vice värdar Ellen Andolf-Steinwall, Hans Herlitz och Jane Nyman.
Övriga ledamöter Eric Hanse, Margareta Wood, Annika Strandell och Henrik Zetterberg.

Förstärkta nämnden består för 2013 och 2014 förutom av nämnden av följande ledamöter: Mats Asztely, Håkan Billig, Mikael Breimer, Tomas Bremell, Ola Hammarsten, Per Karlsson, Bertil Lindblom och Maria Schaufelberger.

Representation

Stig Holmberg, Mikael Romanus och Annika Skott deltog i Åbo Läkarförenings Årshögtid november 2013 tillika 155års Jubileum.

GLS verksamhet förlagd till Academicum, Medicinargatan 3

Sällskapet har nu i åtta år haft kontor i Academicum och sammanträder där i "Konferensrum Lars Öberg". I "Hörsal Arvid Carlsson" håller vi alla onsdagsmöten inklusive vår- och höstavslutning. I denna sal finns sedan flera år ett porträtt av Arvid Carlsson, vilket GLS bidragit till.

Inval av nya medlemmar

Enligt stadgan skall nya medlemmar väljas in vid ordinarie onsdagsmöten. Vid inval föräras man middag, diplom och Jubileumsboken, "Läkarsällskapet 160 år" samt "Göteborgsläkare, Minnen och hågkomster, 2010.

GLS Historia

Läkarsällskapets historia finns senast dokumenterad i Jubileumsboken "Läkarsällskapet 160 år"(2005) och "Göteborgsläkare Minnen och hågkomster". Tidigare sekreteraren, Lars Öberg, gav ut minnesord över avlidna medlemmar i två volymer, år 1961 och 1986. Han skrev dessutom "GLS - En historik", (1983), ngt försenat till 125 års jubileet, 1970.

I december 2011 distribuerades boken "Göteborgsläkare Minnen och hågkomster" till alla medlemmar. Jan Westin har samlat och kompletterat de parentationer som presenterats vid årshögtider från 1985 fram till 2010. Carl von Sydow har stöttat Jans skrivande med omfattande redaktionellt arbete. Deras gemensamma insats är av bestående värde och bidrar till Sällskapets kultur och gemenskap. Boken är en viktig del av GLS:s historia. Nämnden har beslutat att stödja utgivandet av en årlig komplettering av boken genom tryckning och distribution av Nekrologer/parentationer som presenterades vid Årshögtiden.

Sällskapets egen ekonomi

GLS:s Ekonomigrupp

Gruppen består av ordförande, vice ordförande, sekreterare, biträdande sekreterare och 2:e vice sekreterare samt kassaförvaltaren. Uppgiften är dubbel; dels att informellt diskutera placeringsinriktning

för stiftelsemedlen och dels översyn av kostnader för både stiftelserna och GLS samt fördelning av kostnaderna för stiftelser respektive GLS.

Den egna ekonomin är i grunden god men ansträngd. GLS har sedan över tio år haft samma årsavgift. Alla medlemmar betalar inte sin avgift. Allmänna kostnadsstegringar har gjort att GLS beslutat (enligt stadgan) att höja årsavgiften samt att ta bort pensionärernas rabatt. Medlemsavgifterna för 2014 har därför höjts till 300 kr för alla medlemmar.

GLS har varje onsdag s k vetenskapligt möte vilket enligt stadgan också är ett föreningsmöte som kan besluta i de frågor som fordrar föreningsstämmobeslut.

Informellt arbetsutskott

Av praktiska skäl beslutas mindre viktiga frågor av Ordförande och Sekreteraren med bistånd av Vice ordförande vid möte före ordinarie onsdagsmöten. Ofta är vetenskapliga sekreteraren närvarande och deltar speciellt om det gäller stipendieärenden. Eftersom det nu tillkommit en biträdande sekreterare så kommer vederbörande att medverka i mån av närvaro, denna ordning kan utgöra ett informellt Arbetsutskott.

Framtiden

En enkätundersökning har gjorts som i huvudsak ägnade sig åt onsdagsmötena och ev förändringar. Det framkom att endast en liten minoritet ville ändra mötestiden.

Inga konkreta förslag om att ändra invalsprocessen framkom, 2012-2013.

Programgruppens arbete har resulterat i en kväll med presentation av nobelpristagarna som har mötts med väl godkänt och återkommer under 2014. Mer humaniora och ämnen i gränslandet medicin samhälle har likaledes godkänts och präglar möten under 2014.

En ständig fråga är att hur skall man locka yngre och fler deltagare till onsdagsmötena.

Temat för några av höstens onsdagsmöten kommer att rymma ett genusperspektiv.

GLS skall trimma sina administrativa rutiner, utnyttja internet mer, därmed minska t ex portokostnader och lägga ytterligare tid på att förbättra programverksamheten.

Göteborg 2014-01-11

Mikael Romanus

Sekreterare